

HAJNAL

1908. július 2.

18-ik szám.

Szerkeszti Messerschmiedt Géza plebános.

Csillag, csillag, fényes csillag . . .

A magyar nép levelei.

Folytatás.

Kristóf József So. Norwalk, Conn. jun. 15 . . . „A füzetkékből csak jót lehet tanulni“ . . . — **Németh István So. Bend, Ind.** máj 11 . . . „A lapocskát nagyon kedvelem. Kérem az Istent, hogy minél több előfizetője legyen“ . . . — **Kerekes Ferenc Elyria, O.** ápr. 28 . . . „Nagyon szép lap. Minden katolikus magyar embernek meg kellene rendelni Ajánlom is ismerőseimnek“ . . . — **Bertóthy Ilona Union City, Conn.** máj. 11 . . . „Nagyon tetszik ez a kis lap. Reméljük, több előfizetőt is szerzünk“ . . . — **Lehóczky Rupert Parlett, O.** márc. 18 . . . „Igen szeretem a lapot, igen örülök neki“ . . . — **Zsilka András Leisering, Pa.** jun. 20 . . . „A Hajnalt nagyon megszerettem. Sokat tanultam belőle. Igen épülök rajta. Erős védője egy igaz katolikus hitünknek. Az Úr Jézus áldása legyen munkájukon.“ . . . — **Tóth Mihály Metuchen, N, J.** jun. 15 . . . „A Hajnálnak, amelyet igen megkedveltem, hűségesebb pártfogója leszek“ . . . — **Kocsán Jenő Johnstown, Pa.** jun. 10 . . . „Most, amikor édes hazámba utazom vissza, kérem az egek Urát, adjon a szerkesztőségnek fáradatlan kitartást, erőt, hogy ezt a kis lapot nagygyá fejleszthesse. Bár ne volna egyetlen katolikus magyar ház sem Amerikában olyan, amelybe a szeretett Hajnal ne járna“ . . .

— Folytatjuk. —

Figyelmébe ajánljuk a
„HAJNAL“ könyvnyomdáját,
könyvkereskedését, egyleti raktárát!

Ájtotossági tárgyak. Imakönyvek, szentképek, füzületek, olvasók. — **Egyházi, egyesületi, üzleti nyomtatványok.** A lapszabályok, tagsági és beteglátogató könyvecskék, plakátok, meghívók, szinlapok, ticketek. Számlák, szerződések, levélpapírok. — **Pompás kivitelű egyesületi felszerelések, díszek, kellékek.** Zászlók, egyenruhák, dísz sapkák, jelvények, elnöki kalapácsok, szavazó dobozok — **Lélek-nemesítő keresztény olvasmányok.**

Izléses kivitel! — Tartós anyag! — Jutányos ár!

Minden rendelés így cimzendő:

„Hajnal“ kiadóhivatala Passaic, N. J. 217 Third St.

Minden garast a „Hajnal“ lapocskára fölvirágoztatására fordítunk. Tehát amerikai katolikus testvéreink javára!

H A J N A L.

No. 18. Vol. I.

WEEKLY MAGAZINE

July 2. 1908.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Published every Thursday by
Rev. Geisa Messerschmiedt
217 Third St. Passaic, N. J.

Megjelen minden csütörtökön.

Subscription Price — Előfizetés
az Egy. Államokban és Kanadában
One Year - egy évre \$1.00
Magyarországon, külföldön
Egy évre \$1.60

Entered as second-class matter March 11, 1908 at the post office at Passaic, N. J.
under the Act of Congress of March 3, 1879.

Maradj velünk Uram.

Csendes az éjszaka. Kicsike családom
Szemeit lefogta enyhet adó álmom.
Magam vagyok még fenn. Testem, lelkem fáradt,
Mintha látsz hőségben eltikkadt fa ágat.
Egy küzdelmes napnak ím újra vége lett ...
Maradj velünk Uram, mert beesteledett.

Kelnek ím az árnyak fenyegető körben.
A néma nagy csendben járnak körülöttem.
Mit nappal építék, ezt a kicsi fészket,
Mintha fenyegetnék kisértő veszélyek.
Elszorul a szívem, aggódok, remégek ...
Maradj velünk Uram, mert beesteledett.

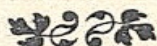
A tanítvány esdett így tehozzád hajdan
És Te nem hagytad el megvigasztalatlan.
Fohászkodnám én is, szállana a lelkem,
Ám hozzád az utat oly nehéz meglegnem!
Lankad lelkem szárnya, köd üli szememet ...
Maradj velünk Uram, mert beesteledett.

Szállanék tehozzád ragyogó sugáron,
És mégis a földnek szürke porát járom.

Keresnélek téged szomjazó lelkeimmel,
És leköt az élet gondokkal, keservvel.
Kit nem Te vezérelsz, az eltévelyedett . . .
Maradj velünk Uram, mert beesteledett.

Oh, ne hagyj egyedül az éjjeli csendbe!
Csüggedező fejem emeld föl szivedre!
Vihar dühe elől ez a kicsi fészek
Találjon Tebenned örök erősséget.
Terjeszd álmuk felé óvó két kezedet . . .
Maradj velünk Uram, mert beesteledett!

Dr. Krüger Aladár.

KITARTÁS.

A Pünkösdöt követő 4-ik Vasárnap Szent leckéjének tanulsága.

Irta: **Böhm Károly**

A szent apostol olyan időkben írta e levelét (Szent Pál Róm. 8,—18—23 v.) mikor az országok még pogány alapokon voltak szervezve, mikor a Krisztusban való hit nem kisebb büntény számába ment, s nem kevésbé büntettetett, mint a hazaárulás bünténye. Mert hát Jupiterben, Marsban, Venusban, Apolloban, Bacchusban hinni akkorában csak oly törvény volt, mint most például adót fizetni. Ennélfogva tehát arra az emberre, a ki eme babonaságokkal szakított s az egy élő Istenben és a Jézus Krisztusban való hitet elfogadta, nem várt egyéb, mint javainak hivatalos elkobzása, azután bebörtönöztetés, kínzatás, majd száműzetés vagy valamely borzasztó halálnem, ugymint halálraéheztetés, elevenen való eltemettetés, halálraveretés, ketté vagy négy felé való szakittatás, feldaraboltatás, mélységbe való taszítatás, elégettetés, agyonnyilasztatás, keresztrefeszítettetés, felakasztatás, megfojtatás, kerékketöretés, lefejeztetés s egyéb borzasztóbbnál borzasztóbb halál.

Ezen időkornak épen a kezdetén élt szent Pál s bátorította, szóban és írásban a keresztényekké lett lelkeket, hogy a többi

törvényeket ugyan tartásuk meg, de egy istenellenes törvény miatt a szent keresztény hitüket meg ne tagadják, még ha miatta a hatóság által üldözötnének is. Mert — ugymond — Isten bőven fogja őket kárpótolni azért, a mit itt szent hitük miatt elvesztenek vagy elszenvednek, a mennyiben a mennyország oly nagy boldogságot foglal magában, hogy érette nem egy, de akár száz birtokot elveszteni, nem egy, de akár száz vértanui halált vagy akár a poklot is elszenvedni érdemes. „Nem méltók a jelen idej szenvedések a jövő dicsőségre.“ S a keresztények ugy is tettek. Krisztus Urunk után vagy 300 évig, azaz a mig 312-ben nagy Konstantin császár meg nem adta a keresztényeknek a szabadságot, a pogányság majdrem szüntelenül irtotta a kereszténységet; 11 millióra rug az ezen idő alatt a római birodalomban vértanui (mártir-) halált szenvedett keresztényeknek száma, a mi oly rengeteg szám, hogy ha azt 250 évre elosztjuk, hát minden egyes napra 120 kereszténynek a megöletése esik. S mindennek dacára a pogányok mindig nagyobb és nagyobb számban tértek Krisztus hitére, habár az által csak a hchér névlajstromára kerültek, s ez a mi drága szent hitünk nem csak hogy ki nem veszett, hanem ellenkezőleg elterjedett, felvirágzott s a pogány babona abba a vérbe fult, melyet oly vakon s oly bőven ontott. Mikor tehát az ördög a hamisság és erkölcstelenség melegágyát, a pogányságot fön nem tarthatta, más cselhez folyamodott: a keresztényekben az önhittséget fejlesztette, a keresztényeket a Jézus által elrendelt lelki előljáróktól, s azok fölszentelt törvényes utódaitól elidegenítette, az általános (katholika) egyháztól való elszakadásra bírta, keresztény nevezet szine alatt mindenféle felekezeteket létesített, s most szövetségben ezekkel s a hitetlenekkel és a hütlen katolikusokkal folytatja ádáz harcát Jézus és egyháza ellen. Csakhogy Isten karja még meg nem rövidült s még most is áll Krisztus Urunknak az egyháznak adott azon isteni ígérete, hogy: a Péteren s hivatali utódain, a római pápákon nyugvó anyaszentegyházon a pokol kapui erőt venni nem fognak, nem fogják azt az igaz hittől s az üdvösség isteni eszközeitől megfosztani, sem a világ színéről eltörölni.

És te, keresztény elődök sarja, te, a szent hitünkért mártir-halált szenvedett hösök ivadéka, vagy e te is oly erős lelkü a katolikus hitedben, s gondoskodol-e, hogy **gyermekeid is hasonló hiterős keresztény katolikusokká nevelődjenek?** Boldog vagy, ha lelkiismereted igennel felelhet; boldog, ha szent hitünk érdekében fáradni, áldozni, sőt szenvedni tudsz. Igen, a kath. szent hitet terjeszteni, azt védelmezni, keresetünk egy részét kath. templomaink fentartására áldozni, ilyen ügyben járni-ke-

ni, fáradni: az annyi, mint Istennek a lelkek üdvözítésében segédkezni, hiteős elődeink és szent mártírjaink nyomdokait követni. S ezért: „Ego ero merces tua magna nimis“ — az Úr Jézus maga és az ő végtelen boldogsága (a mennyország) leszen a te nagy, igen nagy jutalmad érte. **Csak tarts ki mindvégig:** „Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit“ — a ki kitart a jóban mindvégig, az üdvözüi.

A Krisztus Szent Testének az ő mivoltabéli állatja a Föltámadása után.

Megírta: Dénes Ferenc plébános.

Vége.

A föld meg, az anyaföld meghoz minden burjánt, dudvát, tövist magától, de hogy csak azt adja ki, ami az embernek jó, arra ekével, boronával folytonos észbeli spekulálással, izombeli erővel kényszeríteni kell. És akkor is csak nyögve, fogacsikorgatva teszi a jót — ha pillanatra elfordul az ember-ura szeme: rögtön ott van a vetésben a buza-fojtogató dudva! A lelkes állat lázadó, de nincsen egy is, bármily gyors, ügyes, ravasz, erős: legyen az oroszlán, mérges vipera, majom, husbálvány-elefánt, a mit az ember lelke erejével meghódítani, rajta túl tenni, szolgálatjára kényszeríteni nem tudna!

Nincs az a lelketlen természeti erő, akár a vizé, a levegőégé, akár a villámé, a mit szolgálatra, munkára nem birna hajtani!

Igaz sokszor föllázadnak az Istene ellen föllázadt ember ellen és törnek, zúznak, égetnek, ölnek embert és javait.

A természet törvényeinek föllázadása oka a halálnak: a test elváltozásának, eloszlásának, elrodhadásának, szóval a test romlásának. De ezen lázadó természeti erők csak időre vehetnek erőt a Királyukon: az emberen! A Krisztustól megváltott emberi tetemek megint föltámadnak és semmi romlás, változás erőt nem vesznek rajtuk. Úgy lesz örökké élő elpusztulhatatlan megdicsőült állapotában, a miképen azt Isten eleve alkotta — halhatatlan a tetem is! A ki eredeti bűn nélkül született, annak Tetemei romlást nem láttak. „Et non dabis Sanctum Tuum videre corruptionem“ — Betűszerint való magyarsággal: És nem engeded Uram a Te Szentednek romlást látnia. Ez teljesedett a szeplőtelenül fogant emberi testen.

Ez okon a Krisztus szent Teste nem rothadott, nem oszladozott, nem romlott el — azonképen a Boldogságos Szűz Máriáé sem, mivelhogy bűn nélkül fogantattak.

Két emberi eleven tetem van most az Isten dicsőségében: A mi Urunké és a mi Nagyasszonyunké.

A természet törvénye föl nem lázadt ellenök, erőt nem vett rajtuk és testestül, a hogy megszülettek, vannak az Isten Ő Dicsőségében!

Istenem Uram, vezessed megalázódó értelmemet és megadó akaratomat, hogy törvényed ösmervén és cselekedvén az én tetem, lelkem Te veled, Te dicsőségedben legyen.

✿ TÁRCA. ✿

RÓZSÁK A HALÁL MEZEJÉN.

— Elbeszélés a vértanuk korából. — Folytatás.

(Hiteles római kutfők nyomán.)

A „Hajnal“ számára írta: **Homicskó Jenő** görögkatholikus plébános.

Sokszor el-elhangzott ez a jámbor óhajtás Zsófia imádságában. Úgy összeszorult, sajgott, remegett ilyenkor a gyöngéd anya szive. Mindannyiszor elgondolta, hogy jöhet még idő, amikor leánykáit majd rossz emberek szomorítják, botránkoztatják. Ez a féltés nem volt ok nélkül való. Hiszen leánykái már gyermekéveikben is oly erős, derék testüek voltak. A kincsekben duskáló római ficsurak, gavallérok nem egyszer rajtuk felejtették tekintetüket. Bennük nem ébresztett tiszteletet a három gyermek szelidsége. földöntuli bája. Bűnös lelkük céda szemekkel fűrészte formájuk gyönyörüségét.

A lányok csoda-szépségének hire eljutott magának a római birodalom hatalmas császárjának, a pogány Hadriánnak fülébe is. A császár is csak olyan tisztátalan szívű volt, mint a többi pogány római. A lélekkel nem törődött. Csak a test örömeinek élt. A nőkről az volt a véleménye, hogy virágok, melyeket le kell szakítani. Így történt, hogy mihelyt a három kifejlődött gyermekleány szépségének hírét vette, rögtön szigorú parancsot adott testét őriző katonáinak, gárdistáinak, hogy — ha kedves az éle-

tük — a három nőtestvért huszonnégy óra alatt teremtsék elő, bárhol vannak is.

A katonák engedelmeskedtek a császár parancsának . . .

. . . Zsófia épen a szent kereszt lábánál térdelt leányaival. Buzgó imába merültek mindanégyen, amikor marccna katorák rontottak be a csendes hajlékba. A csapat parancsnoka, amennyire szigorúságától tellett, barátságos iparkodott lenni s a meglepett ájtatoskodókhoz így szólt:

— A római birodalom hatalmas császára nevében! Örülj, örvendezz Zsófia, boldog alattvalója a félelmetes uralkodónak. Tulajdon maga hívott téged, hogy felséges színe elé járulj gyermekeiddel együtt. Nosza hát! Készülj fel szaporán. Öltöztess ünneplőbe leányaidat. Hozd magaddal őket is a császár elé. Szépességük hire eljutott fényes udvarába. Kíváncsi rájuk s türelmetlenül várja, látni akarja őket. Siess hát, szaporán! . . .

Zsófia halálsápadtan hallgatta a katonák parancsnokát. Leánykái tanácstalanul néztek anyjukra. A szegény özvegyasszony tudta, hogy máris — sokkal előbb; mint hitte volna — feléje nyújtja az Úr a megpróbáltatások s szenvedések ürmepoharát.

— Legyen meg az Ő akarata! Így fohászkodott magában.

Tudta, hogy, aki a császár akaratának ellenszegül, halálfia.

Még egy búcsúpillantást vetett hát a keresztre, még egy fohászt, imádságot intézett a rá szegezett Jézushoz, aztán homlokra csókolta leányait. Akkor emelt fővel szólott oda a katonák vezetőjéhez:

— Indulhatunk.

A fegyveres katonák közre fogták az anyát leányaival s a császár elé kísérték. Kis idő múlva már ott is voltak az uralkodó palotájában . . .

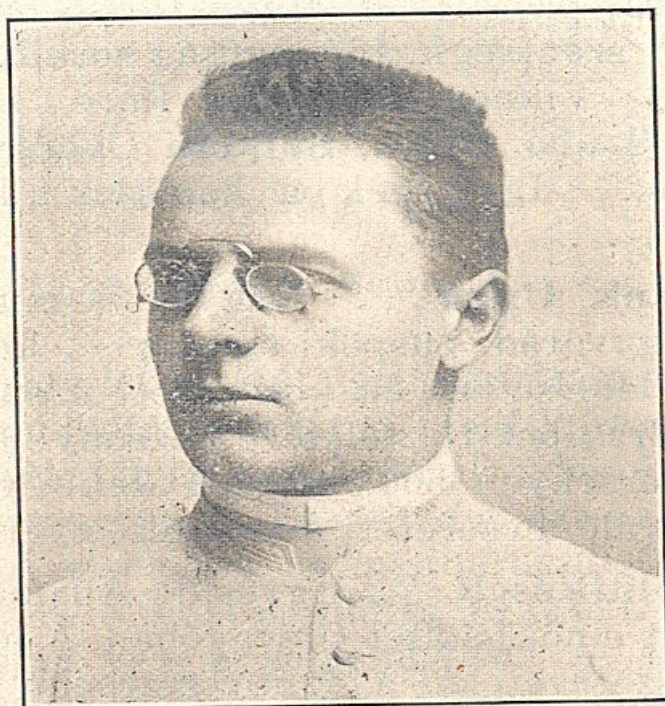
Nehéz szinaranyból vert trónusán ült Hadrián-császár. Csillogás, ragyogás, szemkápráztató pompa, tündéri fény vette körül. Ott lebzsel, udvarolt, császári széke előtt egész udvara. A hadsereg főtisztjei, a nép követői, előkelő hivatalnokok, mindenféle tehetős, pénzes nagyurak. A díszes ruhákon, drága vezéri uniformisokon szerte-széjjel hullva tört meg a déli nap tüzes sugara... A tágas, széles nagyteremben finoman kifaragott márványpillérek. Bódító tömjénfüst töltötte meg a meleg levegőt. Csendesen szállt föl széles torku, aranyból vert füstölőköl; jobbról is, balról is, a trónus két oldalán. Mintha csak bálvány-oltár lett volna a trónus s pogány faragott kép a császár.

Mélységes, félelmes csend honolt a hatalmas teremben.

Minden szem az ajtóra, a bejáratra figyelt. Kíváncsian várta minden jelenlevő a három csoda-szépséget, akiket most már egész Róma városa magasztalva vett a szájára.

Egyszer csak meglebben az ajtó rojtos, nehéz selyemfüggönye. Alabárdos katonák őrizete, vezetése mellett belép a három földöntúli szépségű szűz, édes anyjával, Zsófiával.

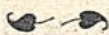
- Folytatjuk. --

Biskorovány Vilmos new-yorki plébános.

Ne féljeteK a haláltól, a hová oly sokan megelőztek és mindnyáján követni fognak bennünket; az egész természetben mindenütt folytonos élet, halál és feltámadás váltják föl egymást; minden élet halállal végződik és feltámadással kezdődik. A halál nem enyészet, hanem átmenet az örök életre; mindnyájunknak előbb meg kell halnunk, hogy azután örökké éljünk. Tehát ne féljeteK a haláltól.

KRÓNKA.

-o- **A hitélet buzaföldjén . . .** So. Norwalkon (Conn.), a Grósz Ferenc plébános úr vezetése alatt álló Szent László hitközségben Úrnapján, június hó 18-án 125 magyar hívőt bérmált meg a hartfordi megyéspüspök úr Ö méltósága. Az ünnepi prédikációt **Kovács Lajos** new-yorki plébános tartotta. — **Trentonban** (N.J.) a kedves, szép Szent István-templomban, amelyben **Radóczy Károly** plébános lekipásztorkodik: június 21-én, 22-én és 23-án folyt le a 40 órai szentségimádás a hivek példás buzgóságu részvétele mellett. Az esti szentbeszédet: **Szeneczey** Nep. János new brunswicki, **Messerschmiedt** Géza passaici és **Major** Dezső bridgeporti plébánosok tartották. A szentségimádó papság soraiban részt vettek még: **Biskorovány** Vilmos, **Haitinger** Imre, **Laurisin** Kornél, **Sebesztha** Hugó, **Szabó** Gyula, **Szikora** György és **Tomcsányi** Kálmán plébánosok. — Így érnek a kalászkok a lelkek mezején, bő aratást ígérve . . .

☩ **Maradj velünk Uram . . .** Nagynevű munkatársunk **Dr. Krüger** Aladár nagyváradi püspöki ügyész —, katolikus költőnek mai számunk legelső helyén közreadott szép költeménye az Árpádházi szent Erzsébet tiszteletére Pozsony városában rendezett híres költői versenyen 500 szebbnél-szebb, válogatott verses pályamű között kiváló dicséretet, elismerést nyert. (h.)

✠ **Istenfélő politikusok.** Az Egyesült Államok republikánus pártja most választ elnökjelöltet Chicagóban. A mult kedden kezdődő világhírű összejöveten a legnevezetesebb politikusok voltak jelen. Köztük egynehány katolikus is, de legtöbbje protestáns, meg hitetlen. A nagygyűlést Chicagó **katholikus vicepüspöke**, **Muldoon Péter** nyitotta meg **imádsággal**. Ugyan milyen imádsággal? Hát imádkozhatik-e katolikus pap másképen, mint katolikus módon? És az előkelő férfiak nagy tömege áhitattal figyelte e jelenetet, melynél magasztosabb világi kitüntetésben Amerika még sose részesítette a katolikus anyaszentegyházat. Isten nevében kezdték a politikát. Kell rajta áldásnak lennie. Az a töméntelen sok **vegyes egylet** tanulhatna ebből. (Cs. I.)

(:) **Petőfi paplana.** Petőfinek, a híres és igazi vérbeli magyar költőnek paplanát valahol megtalálták és elhelyezték a Petőfi Muzeumban. — Nagy emberek, tudósok, államférfiak, költők relikviáit, maradványait múzeumokba gyűjti a hálás utókor. Helyesen teszi. Hadd okúljanak a tiszteletreméltó férfiak példá-

in, hadd bámulják — tiszteljék emléküket . . . Hazai és amerikai lapok szépen emlékeznek meg erről a maradványról. De egyet hiába kerestünk a lapokban, hogy tudniillik ez: bigottság. No igen! . . . Mert megszoktuk, hogy valahányszor a katolikus egyház valamely szentjének relikviájáról — maradványáról van szó, — legott bigottságról vádolnak minket. Ez bálványimádás nekik. Vagy Krisztus Jézus köntösét, keresztje fáját, a szent vértanúk ruháit, testét stb. tisztelni — nagyobb bigottság, mint Petőfi paplanát? Nohát ez az. M. G.

A PÓK MEG A KÖSZVÉNY.

Tanulságos tréfa.

(Abraham a Santa Clara.)

Vége.

Adta beste-lelke! Hát így takarítasz te? Még azt a vastag pókhálót sem látod meg! Persze örökösen a legényeken jár az eszed. Majd adok én neked. Hozd be hamar a söprüt. Pusztítsd el ezt az utálatos férget!..

A szobalány is megharagudott a pókra, hogy ennyire kihuzta miatta a lutrit. Söprüt fogott s nyomban összetépte vele a selyemhálót. A kövér pók futóra vette a dolgot s csak halálos veszedelmek közt tudta valahogy épen elhordani az irháját.

Ez lett a sora a póknak a palotában. Hát a köszvény ugyan hogy járt a kunyhóban? Bizony az is csehül.

Mi tagadás benne, András gazda, akihez a köszvény betért, épen részegen ült boroskancsója mellett. Egyszer csak érzi ám, hogy nini, valami motoszkál, bizsereg a lábaszárán. Eleinte, mintha csiklandozná. Utóbb, mintha késsel szurkálná.

— Hallod-e asszony, szolt oda a feleségének, nem tudom mi a bajom, de nagyon fáj a lábam. Egyszer mintha gombostüvel böködnék, máskor mintha bicskával metélnék.

— Látod, látod Andris, felelte az asszony, mindig mondtam ugy-e: dolgozzál, ne korhelykedjél. Nem fogadtad meg a szavamat. Most itt van ni. Beléd készül a köszvény. Annyit mondok neked, járj-kelj a gazdaságod után, törödj-veszödj Isten nevében

reggeltől napestig. Józanul élj. Majd meglátod, kutyabajod se lesz . . .

A köszvénynek sem kellett több. Ahogy az asszony okos szavát hallotta, fölszedte sátorfáját, odább állt. Mint a pók ő, is hajléktalan lett megint. A vándorlás újra összehozta őket. Most aztán kvártélyt cseréltek. A pók ment a gazda portájára, a köszvény a hitetlen pénzes-ember palotájába. Már ezuttal mindakettő jól jártak. András gazda meg a szorgalmas felesége serényen iparkodtak, így hát a pók munkáját sem becsmérelték. Békén hagyták a hálóját . . . A köszvény ezalatt a palotában dári-dózott. Dúsgazdag háziura nem törődött sem Istennel, sem emberrel. Csak a torkának-gyomrának, léha gyönyörúségeknél élt. Mérték nélkül való, szüntelen lakmározása mellett vigan táncolt kezében-lábában a köszvény s nagyokat nevetett a markába, amikor a doktorok mindenféle medicinával kenegették mulatós gazdája fájós karját, combját, lábaszárát, minden porcikáját.

*

Eddig a mese. Higyjétek el, fele sem tréfa. Legyetek szorgalmasak, mint a földmives, aki még a fürgelábu póknak is megkegyelmezett, amikor látta, hogy a maga módja szerint tesz vesz, dolgozik. Tétlenség, lustaság, istentelen heje huja az ördög párnája. Mindenféle testi-lelki nyavalyának főnevelő dajkája. Ifju-élet sirásója. Mennyben remélt boldogságnak koporsója . . .

Dr. Helvey Lajos.

☞ N A P T Á R. ☞

Julius 5. Vasárnap. Pünkösöd után 4-ik vasárnap. Szent Godoleva asszony. A keresztény türelem különös példaképe. Férje, a gonosz Bertulf megfojtatta.

Julius 6. Hétfő. Szent Goár remete. Szent Domínika.

Julius 7. Kedd. Cirill és Method hitvallók. Szent Wilibald püspök.

Julius 8. Szerda. Özvegy Szent Erzsébet portugáli királynő.

Julius 9. Csütörtök. Szent Kilián püspök. Szent Veronika.

Julius 10. Péntek. Hét szent fivér. Szent Felicitás gyermekei. Anyjukkal együtt szenvedtek vértanui halált a 171-ik esztendőben.

Julius 11. Szombat. Boldog Forrieri Péter matenkurti plébános. (m.)

Tartalom.

Mai számunkba közleményeket irtak: **Böhm** Károly, Csernitzky István me adooi plébános, **Dénes** Ferenc ford city-i plébános, **dr. Helvey** Lajos **Homicskó** Jenő passaici görögkatholikus lelkes, **dr. Krüger** Aladár püspöki ügyész, katolikus költő (Nagy-Várad) és **Messerschmiedt** Géza passaici római katolikus plébános.

HIRDETÉSEK.

The Passaic Trust and Safe Deposit Co.

a Main és Bloomfield Ave. sarkán. -- PASSAIC, N. J.

...Passaic legrégebbi takarékpénztára...

20 éves fennállását valóságos áldásként emlegeti Passaic lakosága. Megbízható, gyors és szíves kiszolgálat.

Betett pénzek után 4% kamatot fizet.

A társulat széleskörű pénzküldő irodával is rendelkezik, mely Europa minden országába rövid idő alatt szállít pénzeket.

AKI házat akar építeni, akinek magán-vagy középület, hivatalos helyiségek, termek stb. **élszerű és okosan készített tervezetere van szüksége:**

AKI ki akarja kerülni az építéssel járó kellemetlenségeket, **AKI** jól és tartósan épített házat óhajt : Az forduljon ezen címhez :

...Cortland G. Van Winkle architect...
National Bank Bldg, 43 és 44. sz. termek Passaic, N. J.
16 éve építézmérnök. :: Számos elismerő nyilatkozat.

Nem kell oda fáradni, írjon egy kártyát s ő maga fölkeresi Önt.

Mrs. F. Rowinski 51. Monroe St. Passaic, N.J.

Temetkezési és Bebalzsamozási Intézete. Kocsik temetésekre, esküvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre - éjjelnappal kaphatók. - Telefon: 396. L. 1. Passaic. - Jutányos árak!

..... ERNEST A. MOORE

Tűz ellen **BIZTOSÍTÁS** szélvihar ellen :::

229 MAIN AVENUE, PASSAIC, NEW JERSEY.

: Elsőrangú társulat. :

Jelentkezőket elfogad Biczák A. Károly 222 3rd St. Passaic, N.J.

Három millió család beszél a

STANDARD

féle varrógépről, melynek szerkezete tartósság és könnyű munka tekintetében a világ bármely más varrógépét felülmulja.

A Standard varrógép az egyedüli, mellyel tökéletes láncműveléseket készíthetünk.

— Lesülyesztő szerkezet. —

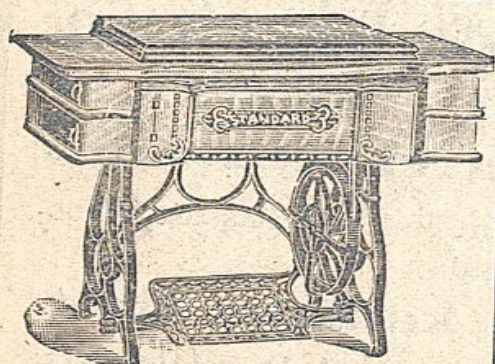
23 éves tapasztalat szól mellette!

Írjon ingyen árjegyzékért és bővebb felvilágosításért. Ezen címre:

THE STANDARD SEWING MACHINE CO.
6409 B. Cedar Av. Cleveland, O.

TOKÁR JÁNOS

218 Third St. --- Passaic, N. J.

BISCHOFF'S BANKING HOUSE

Alapított 1848-ban. NEW YORK CITY 237 BROADWAY.

Pénzeket Magyarországra gyorsan és olcsón küld. — Pénzeket a világ bármely bankjába letétbe helyez. — Pénzbetéteket elfogad kamatozás végett. — Hajójegyeket Európába és vissza a leggyorsabb hajókra - legolcsóbban ad - Vámházi ügyeket röviden lebonyolít.

Magyar levelezés!

HENRY BISCHOFF & CO.

MOSKOVITZ EMIL

.. 182. SECOND STREET PASSAIC, N. J. ..

A legkitünőbb, legtartósabb és legcsinosabb bútorok raktára. — Különösen berendezve a magyarság igényeire. Mindennemű házi tárgyak; párnák stb. — Közkedvelt bevásárlási forrás.

◆ ◆ I. H. MASS. ◆ ◆

A passaici magyarság közkedvelt fényképésze. Minden e szakmába vágó megrendelést — felvételt tisztán, gyorsan finoman eszközöl. Nyitva mindennap reggel 8-tól este 10 óráig. J. H. MASS fényképész. --- 37 Monroe Street.

M. EHRENFELD DIVATÁRÚ UZLETE

...190—192 Second Street, Passaic, N. J...

A legolcsóbb bevásárlási forrás. Menyasszonyi ruhák, keresztelő ruhák. A legdúsabb választékban mindenféle ruhaszövetek! Forduljon bizalommal e régi jóhírnévű magyar céghez. Feliratos síri koszorúk raktára.

Merchant Bank of Passaic, 183 Passaic Str.

ROBERT D. KENT, elnök.

JOHN HARDIFER, alelnök.

..... Tőke 50,000 dollár.

Takarék betétek után 4 százalékos kamatot fizet.

— Vidéki betevőkre különös gondot fordít. —

Hivatalos órák : délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Passaic magyarságának egyik legkedveltebb bankja.

 HIRDETÉSEKET olcsó áron felvesz

 a „HAJNAL“ kiadóhivatala.

A világ legdrágább kincse: az egészség!

Magyar pap kórháza Amerikában.

Isten segedelmével eddig 200-nál több betegségnek találtam meg gyógyító-irját a világhírű wörishofeni plébános, a néhai való „Father Kneipp“ csalhatatlan gyógyításával. Négy esztendei amerikai lelkipásztorkodásom alatt 2010 beteg fordult meg a kezem alatt. West-Virginiától Bostonig, Atlantic Citytől Harrisburgig tömegesen járultak elém a szenvedők. Angolok és németek, tótok, csehek és lengyelek. De még négerék is. Kedves ma-

gyar honfitársaim seregestül kerestek föl. Aki személyesen nem jöhetett, levélben panaszkolta el baját. Hogy bizalmát senki sem pazarolta érdemetlenre, mutatja a temérdek köszönő levél, hálaírat. Sok százra rug a számuk s az érdeklődő ritka szép tapasztalatot merithet belőlük. Tifuszt, tüdőlobbot, vérhányást, vörhenyt, váltólázatot -- mondhatnám -- egéskönyű szerrel gyógyítok. Epe-, vese-, hólyagkőből operáció nélkül kigyógyítottam szenvedő embertársaimat. Vérmérgezésből az utolsó percben, már a halál révén sikerült visszaadnom a sir szélén állókat az életnek. Legutolsó betegem 15 évi rheuma következtében szivbajában sehohsem talált enyhülést. Meggyógyítottam. Gyógyításom egyszerű, természetes.

Hideg víz, biztos hatású füvek, szigoruan megszabott életmód. — Honfitársaimnak bármely pillanatban rendelkezésükre állok.

Father CHAS. POLICSEK
magyar plebános,
a „St. John Kneipp-Sanatorium“ igazgatója,
ALPHA, N. J.

RIZSÁK JÁNOS

Közjegyző

...Pénzszállító és váltó üzlete...

Főüzlet: 127 2-dik utca Passaic, N. J.

Magyarországi bizományi iroda:

—: Budapest, VII., Király-utca 103. :—

Fióközletek:

So. Bethlehem, Pa. — Wharton, N. J.

Alpha, N. J. — Franklin Furnace, N. J.

A New Jersey állami törvényeknek megfelelően 35,000
dollár biztosíték az államnál.

Pénzt a legolcsóbban és leggyorsabban szállit Magyarországha, valamint bármely világrészbe. Kérem egyuttal ügyfeleimet, ha pénzt akarnak Magyarországból kihozatni, például birtokeladásból, árvapénztárból, takarékpénztárból, vagy bármely más célból, úgy a költségek megtakarítása céljából adják fel budapesti irodám címére, Budapest, VII., Király utca 103 és én az ott megbizott összeget, dollár értékben, hiány nélkül kifizetem.

Hajójegyeket Európába vagy Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen elkisérem a hajókhoz.

Jogügyekben mindennemű okiratok, szakszerűen kiállittatnak és a törvényeknek megfelelően elintéztetnek.

Útbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot, ingyen és szívesen adok.

  H A J N A L.

No. 18. Vol. I. WEEKLY MAGAZINE July 2. 1908.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Szerkeszti: Messerschmidt Géza plébános, Passiac-on, New Jersey

REPRINT EDITON

Készítette: Dudás Róbert Gyula, 2015-ben